

Vårbrev

2006-02-15

Kära PB-vänner,

"Vinterstormar veko för vårens makt. I klara färger sig marken klär." Med dessa hoppfulla ord, som inleder Siegmunds berömda vårsång i Wagners *Valkyrian*, skickar jag från mig själv och hela styrelsen vårhälsningar till Sällskapetets medlemmar och hälsar er samtidigt välkomna till vårens sammankomst med årsmöte fredag den 31 mars. Än ligger vintern still, OS pågår och Anja har just tagit brons i störtloppet. En ljuspunkt i gråheten.

I går deltog jag i årets första sammankomst i Kungl. Musikaliska Akademien. Det var en riktig ljuspunkt – och ett fint PB-möte! Huvudperson var Henrik Karlsson, alltmer suverän kännare av Peterson-Berger som kulturpersonlighet, filosof och skribent. Han berättade skickligt, ömsint och nyanserat, med djupa egna kunskaper i ämnet, om PBs förhållningssätt till judendom och nazism utifrån sin nya bok *Det fruktade märket*, som några av er säkert läst (vi hade köpt in 10 ex. till höstmötet – de gick snabbt åt). Jag tror att ingen har som Henrik tagit sig in så nära personen PB. Med stor möda har han gått igenom PBs bibliotek, sökt efter anteckningar i intressanta böcker, funnit mycket nytt. Den skamliga kampanj som pågår i Östersund, där en kultur(?)redaktör som förföljer Arnljotspelen på Frösön försöker genom med listigt valda citat ur boken komma åt PB som nazist och judehatare, den ska vi glömma. I Henrik Karlssons bok får vi en fint avvägd och väl dokumenterad tidsbild av en situation i Sverige, där en stridbar skribent, litterärt och historiskt väl inläst och med djupa samtidskunskaper, utifrån musikområdet ger uttryck för åsikter och ställningstaganden. Den boken är värd att läsa och bör kunna bli grundval för en stor biografi av Henrik Karlsson om PB som en av sin tids mest betydande kulturpersonligheter.

Föredraget togs emot med långa applåder av Akademiens ledamöter. Lika varmt tackad blev pianisten Olof Höjer, som omramade med musik av PB. Inledningen var ett stycke ur *Damernas album*, nr 7, tillägnat Fanny Klauss i Dresden

1895, ofta betecknat som en förstudie till *Vid Frösö kyrka*. Just i Dresden tog Henrik sedan avstamp för sin berättelse. Efteråt spelade Olof Höjer de fyra satserna i *Anakreontika* // med den djupt inkännande stil som blivit ett signum för hans nu avslutade serie om fyra CD-skivor med Peterson-Bergers kompletta pianomusik. Ett stort tack från Sällskapet och alla andra PB-vänner till Olof för denna bragd! Det kan för övrigt noteras att fjärde volymen, *Solitudo*, var "Veckans CD" i radions P2 i början av februari.

Antologin om PB, som varit under arbete i flera år, närmar sig nu sin fullbordan. Kungl. Musikaliska Akademien har givit förlaget (Gidlunds) ett betryggande ekonomiskt bidrag, och boken kommer att ingå både i Akademiens skriftserie och i Peterson-Berger Institutets. Dessvärre hinner den inte komma ut till vårmötet, med det finns en idé om att låta höstsammankomsten i år kretsa kring boken.

Det var glädjande att se så många medlemmar från PB Sällskapet på höstmötet, som vi anordnade tillsammans med vännerna i Alfvénsällskapet. Vi fick veta att dessa sånger av Alfvén och PB, som ju ligger lite utanför repertoaren hos tonåringar i en gymnasiekör, hade gjort stort intryck på de unga sångarna, som gärna ville fördjupa sig mer i de båda tonsättarnas musik. Det känns gott att notera i en tid, då den klassiska musiken alltmer tycks pressas ut mot kanterna i en repertoar där de välkända "marknadskrafterna" ser till att bara den allra poppigaste och rockigaste musiken med de allra mest säljbara artisterna intar det stora utrymmet i mitten. Om kvalitet sägs sällan något. Svenska massmedier ställer snällt upp som megafoner, inte minst Sveriges Television. I radion har vi fortfarande P2 att glädjas åt. Men hur länge till?

Nu kommer jag till **UTMANINGEN!** För två år sedan instiftades Birger Källéns fond till förmån för Sommarhagen. Den har börjat mjukt, men eftersom allt stöd kommer att behövas för att vårda huset och utveckla en rik framtida verksamhet där, behövs nu **kraftinsatser!** Om sex år upphör inkomsterna från STIM att flöda in. Vi skulle behöva ha några hundra tusen kronor i Källénfonden som stöd inför framtiden!

Två av våra Östersundsbaseerade medlemmar, Gunnar Höglund (mångårig Arnljot i Frösöspelen) och Anders Håkansta (ordförande i PB Stiftelsen) har vardera betalat in 1.000 kronor till Källénfonden. De utmanar nu alla medlemmar i PB Sällskapet att följa deras exempel. Styrelsen har uttalat sin beundran för och stöd till detta engagerade initiativ. Antag utmaningen! Sätt in – minst! – 1.000 kronor på Källénfonden! Alla som gör detta kommer att skrivas in i en särskild TABULA DONATORUM som skall förvaras i Sommarhagen! Gör Din insats nu! Plusgirokontot är 34 48 22 – 2. Skriv *Källénfonden – Utmaningen* på talongen.

Till detta brev fogas [kallelse till årsmöte och vårsammankomst](#). Huvudperson i vårt PB-program mellan årsmöte och middag är i år en annan av de musikforskare som ägnat mycken uppmärksamhet åt och gjort stora insatser för svensk musik – vår styrelseledamot Carl-Gunnar Åhlén. Han kommer att berätta om Peterson-Berger, låta oss höra gamla inspelningar och se PB på film.

Det vore roligt att se många medlemmar på årsmötet. Det blir nämligen mitt sista som ordförande i Sällskapet. Efter åtta år med detta uppdrag har jag beslutat mig för att avgå och, som det heter, dra mig tillbaka till privatlivet! Mitt första styrelseuppdrag fick jag som femtonåring i Luleå. I 65 år har jag nu oavbrutet suttit i styrelser av de mest skilda slag, inte bara inom musiklivet. I maj fyller jag 80 år. Jag har bestämt att det nu är tid att sätta punkt för alla åtaganden av detta slag. Det här är alltså mitt sista ordförandebrev till medlemmarna i Peterson-Berger Sällskapet. Dessa brev kom till under jubileumsåret 2000. Styrelsen tyckte att det kunde behövas en medlemskontakt utanför de två ordinarie sammankomsterna på våren och hösten, ett sätt att informera inte bara dem som deltog i mötena utan alla medlemmar. Då tillkom Brev i Sommarhagen. De har sedan kompletterats med höst- och vårbrev.

Det har varit åtta högst stimulerande och intressanta år. Med stort engagemang har medlemmarna deltagit i våra möten med alla deras olika teman och i andra aktiviteter – resor, konserter P-B-vandringar, utställningar. Vi har firat 50-

årsjubileum och vi har fått många nya medlemmar. Samarbetet med vår moderorganisation P-B Stiftelsen och det relativt nystartade, framgångsrika P-B Institutet har varit spännande och ofta fört mig till Östersund. Tack vare EU-medel kan Institutet nu utreda möjligheterna för ett framtida kulturturist-centrum på Frösön. Det har varit roligt att slåss för framföranden av P-Bs verk, även om det inte alltid varit så framgångsrikt. Den kampen måste alltid fortsätta! Jag tror att denna musik, från en tid så annorlunda än vår, behövs just i en tid som vår! Peterson-Bergers musik berör oss – även förhårdade ledamöter av Akademien bekände detta igår!

Tack kära medlemmar i Sällskapet för allt förtroende och alla gemensamma upplevelser, tack vänner i styrelsen för härligt samarbete, tack alla sångare, instrumentalister och forskare som ställt upp! Vi ses den 31 mars! Det ska bli trevligt.

Er tillgivne
Bengt Olof Engström